

розвинену цифрову інфраструктуру та потужні цифрові фінанси. Це може стати перспективним напрямком подальших наукових досліджень.

Тому, фінансова система України знаходиться на перехресті важливих трансформацій, відповідаючи світовим тенденціям. Цифрова революція сприяє активній цифровізації фінансових послуг, зростанню безготівкових платежів та розширенню фінансової включеності. Важливою рушійною силою розвитку є також зростаюча увага до фінансової грамотності та сталий підтримки інноваційних ініціатив у фінансовому секторі. Ці тенденції сприяють покращенню доступності фінансових послуг для всіх верств населення та забезпечують відповідність української фінансової системи світовим стандартам у її розвитку.

Список використаних джерел

1. Власюк О.С. Фінансова система інформаційної економіки. Стратегічна панорама. 2017. №2. С. 46-55.
2. Федорова Ю.В. Криптовалюти та їх місце у фінансовій системі. Економіка і суспільство. 2018. Вип. 15. С. 771-774.
3. Фролов С.М., Орлов В.В., Лозинська О.І., Шукаїрі Ф. Стратегічні і тактичні орієнтири реструктуризації фінансової системи України. *Economics of development*. 2021. Vol. 2. Issue 1. P.11-22.
4. Кравчук Н. Фінансова система держави: теоретична концептуалізація та проблеми структурування. *Світ фінансів*. 2006. Вип. 3 (8). С. 80-94.
5. Шаров О.М. Місце України в глобальній економічній системі: потенціал та перспективи. Стратегічні пріоритети. 2017. №2. С. 4–19.

СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Артем ЛАЛАК

Здобувач 2-го курсу ОС «Бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», ННІБІ, ЗВО «ПДУ» м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Вікторія ГАВРИЛЮК

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Забезпечення економічної безпеки набуває особливого значення в умовах, коли підприємницька діяльність стає все більш нестабільною, а розвиток – невизначеним. Важливо забезпечити ефективні механізми захисту та мати відповідні, орієнтовані на стратегію системи управління.

Теоретико-методологічні засади створення системи управління економічною безпекою підприємств закладені в працях: Васильців Т.Г., Маслак О.І., Козаченко Г.В., Іванюта Т.М., Судакова І.О., Ліпич Л.Г.

Праці [1;2] включали позиціонування фінансово-економічної безпеки в процесі стратегічного планування та обґрунтування стратегії її забезпечення. Маслак О.І. поглиблює підхід до управління фінансовою безпекою підприємств з метою забезпечення їх довгострокового потенціалу [3]. Проте недостатньо досліджено питання стратегічного забезпечення економічної безпеки щодо її складових.

Поняття «фінансово-економічна безпека підприємства» розглядається багатьма науковцями як стан ресурсів підприємства (капіталу, людських ресурсів, інформації, технологій, техніки та обладнання тощо) і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективно використання цих ресурсів для стабільного функціонування, динамічного розвитку та запобігання негативним впливам з боку внутрішніх і зовнішніх джерел. Вважається, що забезпечуючи належний рівень економічної безпеки, суб'єкти господарювання максимально ефективно використовують наявні ресурси, досягають попередження, пом'якшення та захисту від існуючих небезпек та інших непередбачуваних загроз, а також досягають своїх основних бізнес-цілей навіть в умовах конкуренції та нестабільних зовнішніх і внутрішніх факторів впливу[4-6]. Такий підхід вимагає посилення керованості цією системою, тобто відповідного рівня управління.

Отже, стратегічне управління фінансово-економічною безпекою – це процес управління стратегічним плануванням та розробленою стратегією забезпечення економічної безпеки з урахуванням взаємозв'язку внутрішнього середовища підприємства із зовнішнім та адаптації до їхніх змін для досягнення мети підприємства та захисту його від впливу загроз, ризиків і досягнення безпечного функціонування.

Тому стратегічне управління – це складний процес всебічної оцінки бізнес-середовища компанії, визначення впливу внутрішніх і зовнішніх загроз та формування системи заходів щодо забезпечення належного рівня безпеки через обґрунтування та реалізацію відповідних стратегій.

Належне управління безпекою ускладнюється низкою проблем, серед яких нестабільність економіки та її державного регулювання, незавершеність і нестабільність правового поля, значна тінізація ринку, сильна конкуренція, недостатнє фінансове забезпечення, відсутність належного методичного та організаційного супроводу.

У цьому контексті при здійсненні стратегічного управління фінансово-економічною безпекою підприємств слід враховувати наступне:

1) циклічність розвитку вітчизняної економіки та особливості її трансформації, які визначають вибір інструментів, методів та моделей забезпечення безпеки підприємств;

2) необхідність використання системного, ситуаційного та цільового підходу при виборі стратегічних пріоритетів розвитку. Це дає можливість підприємству будувати перспективи розвитку в умовах невизначеності зовнішнього середовища з повним врахуванням ризиків;

3) перевірені на практиці методи, інструменти та моделі стратегічного управління [1, с. 215].

До переваг стратегічного підходу до управління фінансово-економічною безпекою підприємства можна віднести:

- мінімізація негативних наслідків поточних змін та невизначених факторів у майбутньому;

- можливість врахувати об'єктивні (зовнішні та внутрішні) фактори, що формують зміни, сфокусувати дослідження на цих факторах та визначити ступінь їх впливу на економічну безпеку;

- можливість отримати необхідну базу для прийняття стратегічних і тактичних рішень щодо забезпечення економічної безпеки підприємства;

- система стратегічного планування підвищує керованість системи економічної безпеки, оскільки дає змогу порівнювати досягнуті результати з поставленими цілями та здійснювати ефективну мотивацію і стратегічний контроль;

- адекватність забезпечити динамізм змін шляхом впровадження стратегічного планування на основі системи регулювання, контролю та аналізу;

- інтегрувати зусилля та дії всіх рівнів управління.

Структурними елементами системи стратегічного управління фінансово-економічною безпекою корпорації є:

- суб'єкти управління фінансово-економічною безпекою корпорації – різні рівні корпорації, об'єднані в робочі групи відповідно до функціональних складових безпеки корпорації (фінансова, інформаційна, кадрова, технології та навички, влада тощо) Менеджери;

- об'єкти управління економічною безпекою – конкретні сфери діяльності компанії, які потребують захисту на належному рівні і на які спрямована діяльність суб'єкта управління. Залежно від ієрархічного рівня об'єктом управління економічною безпекою може бути підприємство в цілому, окремі структурні підрозділи або конкретні функціональні складові. Конкретними об'єктами захисту є ресурси, такі як фінансові, матеріальні, інформаційні та кадрові;

- функція стратегічного управління економічною безпекою підприємства відображає процес реалізації управлінської діяльності;

- методи управління є потенційними способами взаємодії суб'єктів управління з рівнем економічної безпеки і можуть розглядатися як умовно контрпродуктивні;

- стратегія забезпечення економічної безпеки підприємства – це довгостроковий, якісно визначений напрям розвитку, спрямований на забезпечення програмного рівня безпеки функціонування підприємства.

Таким чином, стратегічні підходи в управлінні фінансово-економічною безпекою підприємства є важливою основою для стійкості та конкурентоспроможності. Аналіз ризиків, фінансова стійкість, захист інформації, розвиток кадрового потенціалу та ефективна співпраця з владою є ключовими компонентами цих стратегій. Ці підходи допомагають підприємствам адаптуватися до змін у економічному середовищі та забезпечують їхню стабільність та успішність у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія/ Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. Львів: 2012. 386 с.
2. Судакова І.О. Стратегічне управління фінансовою безпекою підприємства/ І.О. Судакова // Економічний простір. 2008. №10. С. 148-156.
3. Маслак О.І. Управління економічною безпекою підприємства на принципах забезпечення її раціонального рівня / О.І. Маслак, Н.Є.Гришко// Маркетинг і менеджмент інновацій. 2013. №1. С.198-208.
4. Економіка підприємства: навч. посіб. /Ліпич Л.Г., Буняк Н.М., Загоруйко В.Л. та ін.; за заг.ред. Л. Г. Ліпич; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : РВВ Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2010. 492с.
5. Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства: [навч. посіб.]/ Т.М.Іванюта, А. О. Заїчковський –К.: Центр учбової літератури. 2009. 256 с.
6. Козаченко Г. В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: монографія/ Г.В.Козаченко, В.П.Пономарьов, О.М.Ляшенко. –К.: Лібра, 2003. 280 с.

ФІНАНСУВАННЯ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН

Світлана ОГАНЕСЯН

*здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
спеціальності 073 «Менеджмент»*

*Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», Україна
Науковий керівник: д.е.н., професор **Оксана БЯЛКОВСЬКА***

Ключові слова: туристичний бізнес, інституціональні зміни, туристичний ринок, фінансування

Фінансування є важливою складовою розвитку туристичного бізнесу, інституціональні зміни в країні можуть впливати на доступність та умови цього фінансування. Інституціональні зміни включають реформи у законодавстві, податкові політики, регулювання та інші аспекти, які можуть створити як позитивний, так і негативний вплив на туристичний бізнес і його фінансування.

Фінансування туристичного бізнесу в умовах інституціональних змін вимагає комплексного підходу, враховуючи роль держави, фінансових установ та вплив інституціональних змін на сам ринок, тому ефективне фінансування сприяє стабільному та сталому розвитку туристичного сектору, що в свою чергу сприяє економічному зростанню та покращує якість послуг для туристів.

Аналіз сучасного фінансування туристичній сфері України доводить, що в цій галузі народного господарства існує ціла низка проблем, які потребують своєчасного вирішення з урахуванням новітніх досліджень, досвіду та практики застосування української й зарубіжної науки.

Сьогодні туристична сфера фінансується за остаточним принципом, оскільки багато державотворців вважають, що туризм є похідною, додатковою